

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Nr. 436 D.P.S.
Data 23 03 2005

Biroul permanent al Senatului
Bp 36 31 03 2005

Domnule preşedinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituţie,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege pentru modificarea Legii nr. 309/2002 privind recunoaşterea şi acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcţiei Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950-1961 (Bp. 36/2005).*

I. Principalele reglementări

Potrivit *Expunerii de motive*, prin această iniţiativă legislativă se propune ca *şi persoanele care au efectuat stagiul militar în cadrul unităţilor de muncă în perioada 1950-1961, altele decât detaşamentele de muncă din cadrul Direcţiei Generale a Serviciului Muncii să beneficieze de prevederile Legii nr. 309/2002.*

II. Propuneri şi observaţii

1. Prevederile Legii nr. 309/2002 vizează acordarea unor drepturi specifice cu titlu de măsuri reparatorii, în exclusivitate, acelei categorii de persoane care, în perioada 1950-1961, au fost considerate *tineri prisos de contingent* şi au efectuat stagiul militar prin munca prestată în cadrul

detașamentelor de muncă ale Direcției Generale a Serviciului Muncii, pe criterii de selectare și în condiții de muncă discriminatorii și înjositoare.

Legiuitorul a acordat aceste drepturi persoanelor respective ca o recompensă, atât materială, cât și morală, pentru condițiile în care acestea au fost obligate să-și efectueze stagiul militar.

Direcția Generală a Serviciului Muncii a fost organizată în baza unor principii proprii de funcționare, în subordinea Ministerului Construcțiilor și nu a Ministerului Forțelor Armate.

Deosebirea esențială dintre *persoanele care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii și persoanele care l-au efectuat în unitățile militare*, este dată de statutul fiecărei categorii și nu de activitatea în sine, desfășurată în perioada respectivă.

Munca în Direcția Generală a Serviciului Muncii a fost remunerată, în timp ce soldații nu primeau decât soldă.

Înaintările în grad în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii erau aprobate de directorul instituției, acestea nefiind recunoscute de Ministerul Forțelor Armate, în timp ce militarii în termen erau avansați în grad, conform reglementărilor în vigoare la acea dată.

Persoanele din prima categorie, în caz de război, erau mobilizate la locul de muncă, celelalte erau mobilizate pentru front.

Militarii în termen care au desfășurat activități în economia națională, în acea perioadă, nu au fost încadrați în structuri speciale în afara organizării forțelor armate, ci au făcut parte din unități militare, au purtat uniformă militară, au îndeplinit planul pregătirii de luptă și au depus jurământul militar, fapt pentru care aceștia pot fi cu greu asimilați persoanelor recrutate în detașamente de muncă din cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii.

Atât înainte de anul 1961, cât și ulterior, până în anul 1990, militarii armatei române au fost folosiți la diferite activități în economia națională, fie cu titlu permanent în unități constituite ca atare, fie ocazional în unități de diferite arme, care pentru trei-patru luni participau la strânsul recoltei sau alte lucrări, dar după o instruire militară prealabilă. În mod frecvent, organizarea și condițiile celor din unitățile specializate în lucru pe șantiere (căi ferate, centrala atomică, Transfăgărășan) erau mai bune decât ale celor care lucrau ocazional, în condiții improvizate de hrană și odihnă.

Desființarea Direcției Generale a Serviciului Muncii în ianuarie 1961 nu a determinat încetarea activității în unitățile militare cu profil economic din armată, iar aplicarea prevederilor Legii nr. 309/2002 persoanelor care au efectuat stagiul militar în perioada 1950-1961 în aceste unități ar conduce la noi inechități și forme de discriminare, atât în rândul militarilor

conscriptibili care au desfășurat același gen de activități și în aceleași condiții după anul 1961, cât și al militarilor care au fost încadrați în structuri cu misiuni de luptă și instrucție, ceea ce ar face să crească considerabil numărul potențialilor beneficiari.

Inițiatorii înșiși ai Legii nr. 309/2002, în *Expunerea de motive*, au subliniat faptul că persoanele care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii cu greu pot fi asimilați altor categorii de militari în termen. Aceștia afirmă faptul că majoritatea țărilor foste comuniste (Polonia, Cehia, Ungaria), unde au funcționat sisteme similare de muncă forțată, au soluționat problema reparațiilor morale și materiale numai pentru această categorie de persoane, prin acordarea unor drepturi și facilități care să le recunoască, atât aportul la realizarea economiei naționale, cât și discriminarea politică și socială la care au fost supuși, ceea ce înseamnă un pas hotărât în acțiunea de reabilitare a acestora.

2. Legea nr. 309/2002 provine dintr-o inițiativă legislativă susținută de *Asociația foștilor soldați din detașamentele de muncă forțată din cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii din România*, care a stabilit în mod exact categoria de beneficiari.

La susținerea acestui act normativ s-a avut în vedere faptul că detașamentele de muncă din cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii au fost înființate în regimul comunist pentru tinerii care nu prezentau încredere față de regimul opresiv și nu aveau origine socială sănătoasă, provenind din părinți deținuți politici, ofițeri și subofițeri care au luptat împotriva URSS, chiaburi, preoți, doctori, profesori, cadre universitare, studenți care trebuiau oprimați.

Regimul de muncă forțată din aceste detașamente de muncă era asemănător celui din lagărele de muncă fascisto-comuniste, respectiv de exterminare, prin acest regim de muncă, dictatura comunistă urmărind exterminarea fizică și psihică a acestor tineri.

3. Propunerea legislativă conduce la inechități și, cu toate că se constituie în măsuri reparatorii, creează noi discriminări între categorii de persoane cu situații juridice similare, respectiv militarii conscriptibili care au desfășurat același gen de activități și în aceleași condiții după anul 1961 și militarii care au fost încadrați în structuri cu misiuni de luptă și instrucție, care într-un fel sau altul au înfruntat dificultățile și privațiunile serviciului militar, precum scafandrii, marinarii, parașutiștii, cercetașii, chimiștii, artileriștii, tanchiștii, șoferii, mecanicii, conducătorii de pe mașinile de

luptă, radiotelegrașiștii, constructorii de linii cablu, militarii din punctele de comandă operative subterane.

4. Menționăm că extinderea prevederilor legii și asupra altor categorii de beneficiari trebuie susținută de posibilitatea asigurării resurselor financiare necesare, întrucât aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar conduce la creșterea numărului beneficiarilor, precum și la majorarea cheltuielilor la bugetul de stat. Influențele financiare sunt determinate de numărul persoanelor beneficiare, volumul și costul unitar al acestor drepturi.

Condiția anterior prevăzută este impusă de dispozițiile art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, potrivit căroră în cazul în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, inițiatorii au obligația să prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor.

De asemenea, și Constituția prevede la art. 138 alin. (5) că *"Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare."*

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului